

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАНИХ НАУК
Кафедра публічного та приватного права

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольних робіт
з дисципліни «ЮРИДИЧНІ ІННОВАЦІЇ»
(для студентів спеціальності 081 «Право»)

«До друку, у світ дозволяю»

Проректор _____

Протокол № 1

від 8.10.2025 р.

Укладачі:

Л.В. Котова
О.С. Арсентьева
О.О. Гаврилова

*Весь цифровий і фактичний матеріал, бібліографічні відомості перевірені.
Написання одиниць відповідає стандартам.*

Київ 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ НАУК
Кафедра публічного та приватного права

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольних робіт
з дисципліни «ЮРИДИЧНІ ІННОВАЦІЇ»
(для студентів спеціальності 081 «Право»)

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри публічного та приватного права
Протокол № 3 від 11.09.2025р.

Київ 2025

УДК 340.1 (075.8)

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «ЮРИДИЧНІ ІННОВАЦІЇ» (для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 081 «Право») / укладачі: Л.В. Котова, О.С. Арсентьєва, О.О. Гаврилова. – Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2025. – 27 с.

Методичні вказівки спрямовані на засвоєння студентами на підставі лекційного матеріалу та самостійно теоретичних основ та практичного матеріалу з дисципліни «Юридичні інновації». Методичні вказівки містять теоретичні питання з курсу, практичні завдання, тестові завдання, перелік питань до заліку, а також перелік рекомендованої літератури.

Укладачі:

Л.В. Котова, проф.
О.С. Арсентьєва, проф.
О.О. Гаврилова, доц.

Відповідальний за випуск:

М.І. Антоненко, доц.

Рецензент:

Г.В. Татаренко, проф.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стрімкий розвиток сучасного суспільства потребує формування юриста з високим рівнем цифрової грамотності, здатного до розуміння, застосування та створення юридичних інновацій.

Метою курсу є формування юридичного світогляду та знань про цифровізацію в праві, підготовка висококваліфікованих юристів, які зможуть успішно працювати в умовах сучасного цифрового світу, застосовуючи юридичні інновації та новітні технології у професійній діяльності.

Курс спрямований на підвищення рівня знань про сучасні технології, які вже використовуються або можуть бути використані в юридичній практиці; на пошук нових підходів до вирішення юридичних завдань за допомогою новітніх технологій та інновацій; на отримання навичок використання цифрових інструментів та технології для підвищення ефективності юридичної діяльності.

Курс «Юридичні інновації» є вибіркоvim освітнім компонентом та спрямований на підготовку здобувачів вищої освіти до роботи в умовах цифрової трансформації, у тому числі допоможе детально ознайомитися з концепцією цифрової держави, її сервісами та розвинути здатність застосовувати методи дизайн-мислення для створення зручних та ефективних юридичних послуг та юридичного дизайну при створенні юридичних документів.

Завданнями курсу «Юридичні інновації» є:

- розуміти сутність інноваційних юридичних технологій та їх застосування у праві;
- опанувати концепцію юридичних інновацій, їх історичний контекст та роль у сучасній юридичній практиці;
- здобути та опанувати нові компетенції, які є важливими для сучасного правника, включаючи навички, пов'язані з цифровими технологіями та даними;
- вивчити юридичні та практичні аспекти цифрової держави, включаючи електронне урядування, цифрові послуги та їх вплив на громадян та правові основи;

- вміти алгоритмізувати процеси у діяльності юристів; виявляти юридичні процеси, придатні до автоматизації;
- проаналізувати, як юридичні інновації можуть покращити доступність юридичних послуг та системи правосуддя для всіх членів суспільства;
- розвинути навички зі створення юридичних документів, які є зрозумілими, зручними для користувача та ефективними, відходячи від традиційних, часто складних форматів;
- зрозуміти застосування штучного інтелекту в юридичній практиці, включаючи його переваги, обмеження та етичні аспекти;
- вміти використовувати інструменти онлайн вирішення спорів (ODR);
- вміти використовувати методику дизайн-мислення в юридичній діяльності;
- вміти аналізувати та вирішувати етичні виклики та дилеми, що виникають при впровадженні юридичних інновацій та нових технологій..

У Стандарті вищої освіти спеціальності «Право» при опису предметної області зазначено, що об'єктом вивчення є право як соціальне явище та особливості його застосування, що ґрунтуються на правових цінностях та принципах, в основі яких покладені людська гідність та верховенство права¹.

Об'єктами вивчення цього курсу є юридична наука та її система; юридична діяльність та юридична практика; документ та система документації; організаційні принципи й технологія документаційного забезпечення юридичної діяльності, заснована як на традиційних методах роботи з документами, так і на застосуванні комп'ютерних технологій та юридичних інновацій, тощо.

Серед компетентностей, можна виокремити загальні, а саме:

- навички використання інформаційних комунікаційних технологій;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, до

---

¹ Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт) галузі знань 08 Право, спеціальність 081 Право. Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 643, зі змінами <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha->

творчого мислення і генерування нових ідей, до аналізу і синтезу.

А також фахові (спеціальні):

- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
- використовувати сучасні інтернет-технології, правові бази даних в професійної правничій діяльності.

Програмним результатами навчання є:

- здатність продемонструвати базові та спеціальні правові знання та розуміння, зокрема, визначати поняття та структуру юридичних інновацій, їх поширення в Україні та світі;
- здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, до творчого мислення і генерування нових ідей, до аналізу і синтезу, здатність вирішувати юридичні проблеми інноваційними способами;
- здатність використовувати сучасні технології у вирішенні юридичних завдань;
- вміння застосовувати дизайн-мислення у професійній діяльності сучасного юриста;
- навчатись з високим рівнем автономності та академічної доброчесності; тощо.

Отриманні знання, навички та компетентності можна застосовувати в усіх професійних сферах – судах (електронний суд, електронні докази, особливості захисту прав у цифрову епоху), правоохоронних органах (електронні звернення, державні електронні сервіси, публічні реєстри), створення сайту для просування юридичного продукту, чатботи, спілкування у соцмережах тощо.

Виконання контрольної роботи є важливою формою контролю самостійного оволодіння студентом навчальним матеріалом, теоретичними та практичними знаннями щодо зазначених теоретичних та практичних аспектів курсу «Юридичні інновації», вмінь вільно орієнтуватися у професійному інформаційному просторі.

Вибір теми контрольної роботи здійснюється студентом самостійно за

порядковим номером у журналі академічної групи, або за погодженням номера варіанта з викладачем.

Підготовки контрольної роботи варто розпочати зі складання бібліографії (списку літератури) до питань, зазначених у варіанті контрольної роботи, яка планується бути використаною, й має включати в себе публікації навчального характеру, а також сучасні наукові роботи і перелік відповідних нормативно-правових актів. Відповідь на кожне теоретичне питання повинне складатися із самостійного викладу відповідних теоретичних положень з розкриттям їх проблемного поля та сучасного стану вирішення, як на науковому, так і законодавчому рівні з обов'язковими посиланнями на літературні джерела та використані нормативно-правові акти.

Виконання практичних навчальних завдань має на меті перевірку результативності отриманих студентом знань в ході опрацювання лекційного матеріалу та самопідготовки. Студент має або скласти власну презентацію (використовуючи інформаційно-комунікаційні технології, ШІ).

По тексті контрольної роботи обов'язково робляться посилання та з них формується список літератури, який додається. Ця література, що використана у процесі виконання контрольної роботи і відповідає тим джерелам, які вказувалися у виносках (посиланнях).

Серед завдань контрольної роботи представлені також завдання по опануванню освітніх серіалів в Дія. Освіта, яка є національною едьютейнмент освітньою платформою актуальних знань та навичок та/або проходженню курсів на Prometheus - найбільшій українській платформи професійного розвитку (курси мають бути дотичні до дисципліни «Юридичні інновації»). Також запропоновано пройти тестування в Дія. Освіта (з отриманням та завантаженням сертифікату).

Звертаємо вашу увагу на те, що з метою запобігання та виявлення плагіату у роботах студентів, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за

порушення загальноприйнятих правил цитування та відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту» щодо академічної доброчесності, Методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, Фундаментальних принципів академічної доброчесності та Положення про запобігання та виявлення академічної недоброчесності Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля за посиланням: <https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/Polozhennya-pro-ak.-ned.-21-04-lystopad.pdf> контрольна робота буде перевірена на унікальність тексту засобами AntiPlagiarizm.net, або іншою програмою, яка буде застосовуватися в університеті.

ВАРІАНТ № 1

Теоретичне питання:

Роль інновацій у юридичній сфері, їх значення та вплив на професію.

Практична частина:

1. *Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):*

A) Legal Tech: поняття, складові та значення.

2. *Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)*

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми та принципи юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм 1.0 для громадян (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 2

Теоретичне питання:

Цифрова грамотність сучасного юриста.

Практична частина:

1. *Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):*

A) Новітні юридичні професії та зміна ролі юриста в інформаційному суспільстві.

2. *Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)*

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції).

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм 2.0 для громадян (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 3

Теоретичне питання:

Інновації та цифрова трансформація у сфері публічної влади.

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

А) Цифровий уряд.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Кіберграм (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 4

Теоретичне питання:

Цифрові інструменти для розвитку електронної демократії та інновацій.

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

А) Державні електронні сервіси.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм для держслужбовців (з отриманням

сертифікату)

ВАРІАНТ № 5

Теоретичне питання:

Використання публічної інформації та відкритих даних в роботі юриста.

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

А) OSINT-техніки в юридичній діяльності.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія.Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм 1.0 для громадян (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 6

Теоретичне питання:

Цифрові та інноваційні інструменти у сфері правосуддя

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

А) Електронний суд.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм 2.0 для громадян (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 7

Теоретичне питання:

Онлайн вирішення спорів (ODR).

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

A) Електронні докази.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Кіберграм (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 8

Теоретичне питання:

Законодавство про захист персональних даних.

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

A) Визначення «персональні данні».

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм для держслужбовців (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 9

Теоретичне питання:

Юридичний дизайн та дизайн - мислення як метод в роботі юриста.

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

A) Ключові етапи процесу створення інноваційних рішень.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм 1.0 для громадян (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 10

Теоретичне питання:

Структура та типологія документів.

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

A) Дизайн документів у роботі юриста.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм для держслужбовців (з отриманням

сертифікату)

ВАРІАНТ № 11

Теоретичне питання:

Основи побудови найпростіших карт юридичних процесів.

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

A) Алгоритмізація юридичних процесів

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм 2.0 для громадян (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 12

Теоретичне питання:

Штучний інтелект: широке і вузьке розуміння та ознаки

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

A) Права людини в цифрову епоху.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Кіберграм (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 13

Теоретичне питання:

Класифікація штучних інтелектів.

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

A) Штучний інтелект у праві.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм 1.0 для громадян (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 14

Теоретичне питання:

Інформаційна гігієна в роботі юриста.

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

A) Питання правосуб'єктності роботизованих систем.

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Цифрограм 2.0 для громадян (з отриманням сертифікату)

ВАРІАНТ № 15

Теоретичне питання:

Роль юриста як етичного модератора

Практична частина:

1. Підготувати презентацію (використовуючи програму Gamma):

A) Рекомендації щодо етичного використання технологій у роботі юриста

2. Опанувати один з освітніх серіалів в Дія. Освіта та/або курс на Prometheus (дотичний до дисципліни, з отриманням сертифікату)

3. Ваша професія – юридичний дизайнер. Необхідно створити юридичний дизайн документу (угода, договір або політика компанії) використовуючи прийоми юридичного дизайну.

Результат - має бути невеликим текстом/презентацією (1-3 сторінки) із коротким, зрозумілим поясненням суті документа та зазначенням, на що варто звернути особливу увагу (де потрібно відстоювати свої позиції)

Тестові завдання:

Пройти тест Кіберграм (з отриманням сертифікату)

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ:

Тема. ВСТУП ДО ЮРИДИЧНИХ ІННОВАЦІЙ

1. Поняття та основні тренди юридичних інновацій.
2. Роль інновацій у юридичній сфері, їх значення та вплив на професію.
3. Legal Tech: поняття, складові та значення.
4. Суть цифровізації, підходи до цифровізації.
5. Світові тренди цифровізації.
6. Український досвід цифровізації.
7. Цифровізація в праві.
8. Юридичні професії майбутнього.

Тема. НОВІТНІ НАВИЧКИ ЮРИСТА

9. Навички інноватора.
10. Цифрова грамотність сучасного юриста.
11. Нетворкінг у роботі юриста.
12. Новітні юридичні професії та зміна ролі юриста в інформаційному суспільстві.

13. Інноваційне мислення юриста.

Тема. ЦИФРОВА ДЕРЖАВА

14. Інновації та цифрова трансформація у сфері публічної влади.
15. Електронна демократія.
16. Цифровий уряд.
17. Цифрові інструменти для розвитку електронної демократії та інновацій.
18. Публічні реєстри: огляд та основи роботи з ними.
19. Державні електронні сервіси.
20. Використання публічної інформації та відкритих даних в роботі юриста.

21. OSINT-техніки в юридичній діяльності.

Тема. ДОСТУПНІСТЬ ПРАВОСУДДЯ ТА ЮРИДИЧНІ ІННОВАЦІЇ

22. Цифрові та інноваційні інструменти у сфері правосуддя.
23. Електронний суд.
24. Електронні докази.
25. Онлайн вирішення спорів (ODR).

Тема. ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

26. Визначення «персональні данні».
27. Законодавство про захист персональних даних.
28. Права суб'єктів персональних даних.

Тема. ДИЗАЙН У ЮРИДИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

29. Юридичний дизайн та дизайн- мислення як метод в роботі юриста.
30. Ключові етапи процесу створення інноваційних рішень.
31. Основи побудови найпростіших карт юридичних процесів.
32. Алгоритмізація юридичних процесів.

Тема. ДИЗАЙН ДОКУМЕНТІВ

33. Структура та типологія документів.
34. Програмне забезпечення (платформи, конструктори) для
документів. драфту
35. Типографіка юридичних документів.
36. Дизайн документів у роботі юриста.

Тема. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА

37. Штучний інтелект: широке і вузьке розуміння та ознаки.
38. Класифікації штучних інтелектів.
39. Штучний інтелект у праві.

Тема. ЕТИЧНІ ДИЛЕМИ ЮРИДИЧНИХ ІННОВАЦІЙ

40. Питання правосуб'єктності роботизованих систем.
41. Інформаційна гігієна в роботі юриста.
42. Права людини в цифрову епоху.

Рекомендована література:

Базова

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1996, № 30, ст. 141
2. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради, 2016, № 4, ст.43
3. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України: від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1997, № 24, ст.170
4. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 01.12.2022 № 2807-IX. Відомості Верховної Ради, 2023, № 51, ст.127
5. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 № 1667-IX. Відомості Верховної Ради України, 2023, №№ 6-7, ст.18
6. Про цифровий контент та цифрові послуги: Закон України від 10.08.2023 № 3321-IX. Відомості Верховної Ради, 2023, № 90, ст.345
7. Про електронні комунікації: Закон України від 16.12.2020 № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>
8. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України, 1992, № 48, ст.650
9. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1994, № 31, ст.286
10. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 34, ст. 481
11. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. Відомості Верховної Ради України, 2011, № 32, ст. 314
12. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. Відомості Верховної Ради, 2017, № 45, ст.400
13. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. Відомості Верховної Ради, 2013, № 32, ст.409
14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі: Закон України від 03.11.2020 № 943-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/943-20#Text>
15. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. Відомості Верховної Ради України, 2003, № 36,

ст.275

16. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг: Закон України від 15.07.2021 № 1689-IX. Відомості Верховної Ради, 2021, № 47, ст.383

17. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1994, № 31, ст.286)

18. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. Відомості Верховної Ради, 2017, № 45, ст.403

19. Про хмарні послуги: Закон України від 17.02.2022 № 2075-IX. Відомості Верховної Ради України, 2023, № 15, ст.52

20. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 № 5492-VI. Відомості Верховної Ради, 2013, № 51, ст.716

21. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV. Відомості Верховної Ради України, 2004, № 51, ст.553

22. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 797-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#Text>

23. Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України 31.12.2024 № 1351-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>

24. Постанова Верховного Суду України від 01.05.2025 N 990/232/24 (щодо правильності збереження цифрових доказів). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/C030501>

25. ЮРИДИЧНІ ІННОВАЦІЇ ТА СТАРТАПИ. Підручник. URL: <https://legaldesignlab.com.ua/pidruchnik>

Додаткова література:

1. Nataliia K. Pasenko. Current Trends in Digital Transformation of Public Administration. Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Economics", № 9(2). 2022. p. 46-51, P. 49

2. Барбашин С. Штучний інтелект: проблеми та перспективи правового

регулювання в Україні та ЄС. Право України. 2023. URL: <https://pravo.ua/shtuchnyi-intelekt-problemy-ta-perspektyvuypravovohorehulivannia-v-ukraini-taies>.

3. Великанова М. М. Штучний інтелект: правові проблеми та ризики. Вісник Національної академії правових наук України. 2020. Т. 27. № 4. С. 185–198.
4. Головатюк В. Основні можливості OSINT і їх використання у юридичній практиці. URL: https://protocol.ua/ua/osnovni_moglivosti_osint_i_ih_vikoristannya_u_yuridichniy_praktitsi/
5. Граб М.І., Томашівський М.О. Штучний інтелект у юриспруденції: ефективність, точність і демократизація правосуддя. Право та державне управління. 2024 р., № 4. С. 318-322.
6. Каланча І.Г. Результати OSINT як джерело доказів у кримінальному процесі України. Інновації, виклики та нові горизонти правового регулювання у світлі сучасних соціально-економічних та політичних трансформацій: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 20 грудня 2024 р.) / відп. ред. К.А. Возняковська. ТОМ 1, Чернівці, 2024. С. 43-49.
7. Маркевич К. Цифровізація: переваги та шляхи подолання викликів. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/tsyfrovizatsiia-perevagy-ta-shliakhy-podolannia-vyklykiv>
8. Облетов А. OSINT-техніки в роботі адвоката: практичні поради реалізації. URL: <https://www.hsa.org.ua/lectors/obletov-artem/articles/osint-texniki-v-roboti-advokata-practicni-poradi-realizaciyi>
9. Сакара Н. Судова практика щодо оцінки електронних доказів. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Sakara_prez.pdf
10. Терела М. А. Теоретичний аналіз поняття «цифрова держава» в сучасному розумінні. Держава та регіони. Серія: Право, 2024 р., № 4 (86). с. 514-519, С. 518. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.4.82>
11. Федуллова Л. І. Електронний уряд. Енциклопедія Сучасної України. редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. URL: <https://esu.com.ua/article-17764>
12. Цифрова держава: проблеми, інструменти їх вирішення та майбутнє Є-громадянина у Smart-місті. URL: <https://zovu.org/digital-state-problems-tool/>
13. Шопіна І. М. Принципи цифрової трансформації України крізь призму досвіду Європейського Союзу. Південноукраїнський правничий часопис. 2022, № 4. Ч. 3. С. 29-34

Інформаційні ресурси:

1. Інформаційна система «Законодавство України».

URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index>.

2. Наукова Бібліотека СНУ ім. Володимира Даля. URL: <http://library.snu.edu.ua>

3. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua

4. Наукова бібліотека Національного університету «Києво–Могилянська академія». URL: <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib>

5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

6. Національна Парламентська бібліотека України URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>

7. Рішення щодо України, винесені Європейським Судом з прав людини. Сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>

8. Центр розвитку українського законодавства URL: <http://www.ulde.kiev.ua/news.php>

9. Факультет права, гуманітарних і соціальних наук СНУ ім. В. Даля. URL: <http://pravo-snu.com.ua/>

10. Юридична клініка «PRO BONO» при факультеті права, гуманітарних і соціальних наук СНУ ім. В. Даля. URL: <http://pravo-snu.com.ua/clinic/>

Перелік безкоштовних курсів:

Освітні серіали в Дія. Освіта ([Дія.Освіта - Освітні серіали](#)):

1. [Дія.Освіта — Цифрова політична освіта для молоді](#)
2. [Дія.Освіта — Технології, що формують майбутнє](#)
3. [Дія.Освіта — Штучний інтелект](#)
4. [ChatGPT: ваш особистий асистент у роботі, навчанні та житті](#)
5. [Дія.Освіта — Майбутні лідери III](#)
6. [Дія.Освіта — Кібергігієна для молоді](#)
7. [Дія.Освіта — Базові знання з кібергігієни](#)
8. [Дія.Освіта — Школа OSINT](#)

Курси на Prometheus: (URL: <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>)

1. Від початківця до експерта в III. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ai-expert/>
2. Штучний інтелект у бізнесі: як III може збільшити прибуток. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/artificial-intelligence-business/>
3. CS50: Вступ до штучного інтелекту з Python. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/cs50-introduction-to-ai-with-python/>
4. Початок роботи з ChatGPT. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/intro-to-chatgpt/>
5. CS50: Вступ до кібербезпеки URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/cs50-cybersecurity/>
6. Цифрова безпека на персональному рівні. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/personal-digital-security/>
7. Цифрова безпека для громадських організацій в умовах війни. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/digital-protection-ngos-war-time/>
8. Цифрові комунікації в глобальному просторі. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/digital-communications-global/>
9. Дизайн-мислення для інновацій URL: <https://prometheus.org.ua/courses-catalog?q=9.%09%D0%94%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD-%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%B4%D0%BB%D1%8F+%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9+>

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольних робіт з дисципліни
«ЮРИДИЧНІ ІННОВАЦІЇ» (для студентів спеціальності 081 «Право»)

(Електронне видання)

Укладачі:

КОТОВА Любов Вячеславна
АРСЕНТЬЄВА Олена Сергіївна
ГАВРИЛОВА Олена Олександрівна

Редактор

Техн. редактор

Оригінал-макет

О.В. Маслош

О.В. Маслош

Підписано до друку _____

Формат 60x84¹/₁₆. Папір типограф. Гарнітура Times.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. №. Облік. вид. арк. ____.

Тираж ____екз. Вид. № _____. Замов. № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля

Адреса видавництва: вул. Іоанна Павла II, 17

Тел.+38(050)218 04 78, факс (06452) 4 03 42

e-mail: vidavnictvoSNU.ua@gmail.com